

PORIN TAIDEMUSEON VUOSIKERTOMUS 1987

SISÄLLYS

HALLINTO	1
HENKILÖKUNTA	2
KOULUTUS JA OPINTOMATKAT	3
JÄSENYYDET JA EDUSTUKSET	3
TOIMITILAT JA VARUSTEET	3
TAIDEKOKOELMAT	5
Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelma	5
Porin kaupungin taidekokoelma	7
Hankinnat	7
Tallennukset	9
PORIN TAIDEMUSEON TIETOPALVELU	10
Kirjasto	10
Arkisto	12
Kuva-arkisto	13
NÄYTTELYTOIMINTA	14
PORIGINAL-GALLERIA	16
MUSEO JA YLEISÖ	18
JULKAISU- JA TIEDOTUSTOIMINTA	19
ALUETAIDEMUSEOTOIMINTA	20
LUENTOSARJA	26
LOKKI-VEISTOS	27
LÄÄNIN TAIDEPALKINTO	27
MUU TOIMINTA	27
TALOUS	28

PORIN TAIDEMUSEON TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 1987

HALLINTO

Porin taidemuseon omistaa Porin kaupunki ja se toimii kaupungin kulttuurilautakunnan alaisuudessa. Museon johtokuntana toimii kulttuurilautakunnan kuvataidejaosto. Kuvataidejaostoon kuuluivat kertomusvuoden aikana seuraavat kulttuurilautakunnan nimeämät jäsenet henkilökohtaisine varajäsenineen:

puheenjohtaja, opettaja Sirkka-Liisa Unkila
varajäsenenä apulaiskanslisti Marja Piipari

varapuheenjohtaja, rehtori Esa-Erik Yrjönkoski
varajäsenenä kirjailija Hilikka Harolin,

jäseninä

erityisopettaja Osmo Virhiä,
varajäsenenä toiminnanjohtaja Reijo Westerholm

toimittaja Marjatta Simula,
varajäsenenä teatteriohjaaja Noora Männistö

opiskelija Pasi Kumpulainen
varajäsenenä vahtimestari Raija Kallioluoma,

toimistonhoitaja Sirkka Levjäjärvi,
varajäsenenä opettaja Siiri Jaakkola.

Kaupunginhallituksen edustajana kuvataidejaostossa on ollut sihteeri Leena Metsä. Käsiteltyjen asioiden esittelijöinä ovat toimineet museonjohtaja Marketta Seppälä (taidemuseo) ja rehtori Pertti Ala-Outinen (taidekoulu). Sihteerinä on toiminut kulttuurisihteeri Sulo A. Savo. Kuvataidejaoston kokouksiin on myös osallistunut kulttuurilautakunnan puheenjohtaja kirjastonhoitaja Eira Levander.

Kuvataidejaosto kokoontui 10 kertaa ja pöytäkirjoihin merkittiin 143 taidemuseota tai yleensä kuvataideasioita käsittävää pykälää. Kulttuurilautakunnassa käsiteltiin kuvataidejaoston esityksestä 8 taidemuseon hallintoon tai yleensä kuvataiteeseen liittyvää pykälää.

Taidemuseon kassa- ja tilivirastona on kaupungin rahatoimisto.

HENKILÖKUNTA

Vakinainen ja tilapäinen henkilökunta
sekä asiantuntijat

Vakinainen henkilökunta:

Marketta Seppälä, FK, museonjohtaja

Hilkka Kuusijärvi, Huk, amanuenssi

Pirjo-Maija Laaksonen, yo-merkonomi, kanslisti

Jouni Lehtinen, talonmies-hallimestari

Pirjo-Riitta Lindholm, valvoja-opas

Soili Pitkälä, valvoja-opas

Ritva Maja, siivooja

Eila Ahlgren, siivooja

Tilapäinen henkilökunta:

Marjo-Riitta Koskinen, merkonomi, museoapulainen 1.1. – 31.12.1987

Esko Nummelin, Huk, aluetaidemuseotutkija, 1.1. –31.12.1987

Tuula Hölsö, valvoja-opas, 1.1. – 31.12.1987

Marko Dahlman, yo, museoharjoittelija, 18.2.-8.6.1987 (kunnallinen työllistämistuki)

Terhi Högbacka, yo, museoharjoittelija, 18.5.-30.6. ja 27.7.-20.9.1987

Elina Junell, yo, valvoja-opas, 1.1.-9.1.1987 (kunnallinen työllistämistuki)

Pekka Järvenpää, näyttelymestari, 1.1.-7.8.1987 (kunnallinen työllistämistuki)

Lea Laitinen, yo, museoharjoittelija 1.1.-11.11.1987. (kunnallinen työllistämistuki)

Antti Lind, yo, talonmies-hallimestarin apulainen, 12.6.-31.12.1987 (kunnallinen työllistämistuki)

Mirja Ramstedt, yo, valvoja-oppaiden vuosiloma sijainen, 2.6.-1.9.1987

Jaakko Räikkälä, museoapulainen, 1.1.-31.3.1987 (kunnallinen työllistämistuki)

Yrjö Räikkälä, talonmies-hallimestarin apulainen 1.1.-11.6.1987 (kunnallinen työllistämistuki) ja näyttelymestari 21.9.-31.12.1987 (kunnallinen työllistämistuki)
Jari-Pekka Vanhala, Huk, tutkija, 23.2.-22.8.1987
Vesa-Matti Velhonoja, Huk, museoharjoittelija, 1.6.-7.9.1987

Siivoojien kesälomittajana on ollut Reeta Rantanen.

Porin koululaitoksessa on järjestetty 9.-10. luokkien oppilaille kouluhallituksen edellyttämää työelämään tutustumista. Taidemuseossa ovat olleet oppilaat

Ursula Metsärinta 12.-23.10 (Ulvilan-Kullaan yläaste)

Perttu Koppinen 23.11.-4.12. (Teljän yläaste)

Tanja Taipalus 7.12.-18.12. (Teljän yläaste)

Ulkopuolisina asiantuntijoina ovat toimineet taidemaalari Olle Kåks (näyttelyluettelon artikkeli), galleristi Anders Tornberg (näyttelyluettelon artikkeli), taidemaalari Harvey Quaytman (näyttelyluettelon artikkeli), tutkimusjohtaja Riitta Nikula (näyttelyluettelon artikkeli), toimitussihteeri Tuomo-Juhani Vuorenmaa (näyttelyluettelon artikkeli).

KOULUTUS JA OPINTOMATKAT

Museon henkilökunta on näyttelyjen kuljetusmatkojen yhteydessä tutustunut Helsingin museoihin ja näyttelyihin. Museon henkilökunta on lisäksi osallistunut seuraaviin koulutustilaisuuksiin:

- 5.5.-8.5. Tietotekniikankurssi, aluetaidemuseotutkija Esko Nummelin
- 14.-16.5. Valtakunnalliset museopäivät Savonlinnassa, aluetaidemuseotutkija Esko Nummelin
- 8.-9.9. Valtakunnalliset taidemuseopäivät Helsingissä, museonjohtaja Marketta Seppälä, amanuenssi Hilikka Kuusijärvi
- 21.-25.9. Tietotekniikkakurssi, amanuenssi Hilikka Kuusijärvi
- 22.9.-6.10. Tietotekniikan peruskurssi, kanslisti Pirjo-Maija Laaksonen

16.-20.11. Museon tiedonhallinnon kehittäminen/Valmistautuminen tietotekniikan käyttöön ottoon –kurssi Lahdessa, aluetaidemuseotutkija Esko Nummelin

JÄSENYTYDET JA EDUSTUKSET

Kertomusvuoden aikana museonjohtaja Marketta Seppälä on ollut opetusministeriön nimeämän museoasiain neuvottelukunnan jäsenenä ja ko. neuvottelukunnan taidemuseojaoston puheenjohtajana sekä Suomen museoliiton taidemuseojaoston jäsenenä.

TOIMITILAT JA VARUSTEET

Porin kaupungin pakka- ja vaakahuone valmistui vuonna 1864 lääninarkkitehti Carl Johan von Heidekenin (1832-1888) piirustusten mukaan. Arkkitehti Gustaf Nyströmin (1856-1917) suunnittelema pakkahuoneen laajennus- ja muutostyö valmistui vuonna 1897. Kaupunginvaltuusto päätti vuonna 1967 perustaa taidemuseon, jonka paikaksi varattiin pakkahuone. Suunnitelmat muutostyölle laati arkkitehtitoimisto Arkkitehdit Ky Kristian Gullichsenin johdolla. Ulkoasultaan rakennus on saneerattu joitakin yksityiskohtia lukuun ottamatta vuoden 1897 asuun. Sisäosat on rakennettu lähes kokonaan uudelleen.

Kaikkiaan lähes 3 000 m² käsittävän pakkahuoneen saneeraustyöt toteutettiin vaiheittain. Kesäkuussa 1979 päättyneen ensimmäisen rakennusvaiheen aikana valmistuivat museon aula, kahvila ja luentosali (noin 300 m²), joita käytetään myös vaihtuvien näyttelyiden näyttelytilana. Toukokuussa 1981 saatiin käyttöön iso näyttelyhalli (noin 800m²) ja sen myötä siirrettävät näyttelyrakenteet. Kokonaisuudessaan museo valmistui syyskuussa 1981, jolloin museo virallisesti vihittiin käyttöön. Museossa on em. tilojen lisäksi taideteosten varastotilat, pakkaushuone, arkisto, valokuva-arkisto, käsikirjasto, konservointihuone, valokuvauslaboratorio sekä toimistotilat.

Porin taidekoulun tilat rakennuksen itäpäädyn toisessa kerroksessa valmistuivat kesäkuussa 1979. Länsipäädyn ns. ateljeetitilat, grafiikan työhuone ja maalausateljee, valmistuivat syksyllä 1981, ja ne on luovutettu toistaiseksi taidekoulun käyttöön.

Museon ilmastointi hoidetaan koneellisesti ja museossa on automaattiset murto- ja palohälyttimet. Museorakennus on vakuutettu Porin kaupungin rakennusviraston toimesta.

Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelma

Taidemuseoon sijoitettuna peruskokoelmana on professori Maire Gullichsenin 31.8.1971 perustaman Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelma, joka jo perustamisvaiheessa käsitti yli 300 teosta. Säädekirjan mukaisesti kokoelma siirrettiin taidemuseon tilojen valmistuttua museoon syyskuussa 1981. Porin kaupungin ja taidesäätiön kesken on tehty sopimus kokoelmien säilyttämisestä, hoidosta ja yleisölle esittelemisestä. Taidesäätiön kokoelmaa kartutetaan vuosittain.

Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelma käsittää pääasiassa kotimaista taidetta vuosisadan vaihteesta nykypäiviin pääpainon ollessa uusimmassa sotien jälkeisessä taiteessa. Kokoelmassa ovat erityisesti edustettuina useita sellaisia modernin suomalaisen kuvataiteen edustajia, joilla on ollut kiinteät suhteet kansainväliseen, erityisesti ranskalaiseen taiteeseen.

Maire Gullichsenin taidesäätiön toiminnasta vastaa hallitus, johon kertomusvuonna ovat kuuluneet puheenjohtajana säätiön perustaja, Maire Gullichsen ja hänen henkilökohtaisena varajäsenenään fil.tri. Lilli Alanen sekä jäsenenä akateemikko Sam Vanni, fil.tri. Salme Sarajas-Korte, apulaiskaupunginjohtaja Mikko Sävelä (kaupungin edustajana) ja taidemuseonjohtaja Marketta Seppälä (kaupungin edustajana). Porin kaupungin edustajien varajäsenenä ovat toimineet apulaiskaupunginjohtaja Ylermi Säteri ja kaupunginarkkitehti Matti Salmivalli. Säätiön sihteerinä ja asiamiehenä on toiminut kulttuurisihteerinä Sulo A. Savo.

Professori Maire Gullichsen lahjoitti 17.6.1987 taidesäätiön kokoelmaan teoksen:

David Tremlett, ”Corner, Lenght, Madras”, 1985, väriliitu, 86x60 cm.

Taiteilija Paul Osipow lahjoitti 11.8.1987 taidesäätiön kokoelmaan teoksensa ”Avoin neliö”, 1982, akryylikankaalle, 184x364 cm.

Maire Gullichsenin taidesäätiön teosten kokonaismäärä oli kertomusvuoden päättyessä 514 inventaarionumerolla 1-528.

Porin kaupungin ja taidesäätiön kesken vuonna 1980 solmitussa sopimuksessa mainitut teokset 114, 125 ja 126 eivät vielä ole taidemuseossa.

Taidemuseossa on kertomusvuoden aikana esitelty säätiön teoksia pienimuotoisina kokonaisuuksina ja niiden pohjalta toteutettiin myös professori Maire Gullichsenin 80-vuotisjuhlan kunniaksi 19.6.-31.8. esillä ollut näyttely.

Taidesäätiön kokoelmasta on kertomusvuoden aikana ollut lainassa museon ulkopuolella seuraavat teokset:

LOKAKUUN RYHMÄ 1933-51, Helsingin taidehalli 24.10.-22.11.1987, Turun taidemuseo 28.11.87-3.1.88.

Helge Dahlman, ”Colline aux Pommiers”, 1951, öljymaalauk, 55x65 cm, inv.no 19

Sven Grönvall, ”Äiti ja lapsi”, 1937, tussi, 21x29 cm, inv.no 207

Sven Grönvall, ”Lukeva nainen”, 1952, tussi, 63x46 cm, inv.no 213

Sven Grönvall, ”Vanhoja aittoja”, 1949, akvarelli, 28x39 cm, inv.no 50

Sven Grönvall, ”Välimatka”, akvarelli, 33x44 cm, inv.no 55

Sven Grönvall, ”Alttarimaalaus-luonnos”, öljymaalauk, 41x51 cm, inv.no 54

Aimo Kanerva, ”Punakattomaisema”, 1948, akvarelli, 33x42 cm, inv.no 73

Aimo Kanerva, ”Muurimaisema”, 1945, akvarelli, 34x43 cm, inv.no 72

Aimo Kanerva, ”Oma kuva”, 1947, piirustus, 30x21 cm, inv.no 310

Sakari Tohka, ”Tanssijatar”, 1943, pronssi, 57 cm, inv.no 376

Ernst Krohn, ”Uskonnollinen aihe”, 1934, hiili, 32x25 cm, inv.no 222

HELENE SCHJERFBECKS KONST, FINLÄNSK KONSTNÄR 1862-1946

Prins Eugens Waldemarsudde, Tukholma, 17.9.-22.11.87, Göteborgin taidemuseo 28.11.87-15.2.88, Kunstneres Hus, Oslo, maaliskuu-huhtikuu 1988.

Helene Shjerfbeck, ”Koristekurpitsoja”, 1935, öljy, 49x60 cm, inv.no 409

Helene Shjerfbeck, ”Omakeuua”, 1913-26, öljy/hiili, 32x24 cm, inv.no 408

Kertomusvuoden aikana jatkettiin taidesäätiön kokoelmien perustutkimusta, jonka tavoitteena on mm. kokoelmia esittelevän julkaisun tuottaminen. Kokoelman teosten valokuvausta on jatkettu.

Porin kaupungin taidekokoelma

Porin kaupungin taidekokoelmia on kartutettu vuodesta 1959 lähtien kuvataidelautakunnan toimesta ja vuodesta 1981 lähtien kulttuurilautakunnan kuvataidejaoston toimesta. Vuodesta 1979 alkaen kaupungin kokoelmien hoito siirtyi Porin taidemuseon tehtäväksi.

Kaupungin taidekokoelmien kartuttamisen periaatteena ovat olleet toisaalta oman toiminta-alueen kuvataiteen tallennus, toisaalta museossa olevien pysyvien kokoelmien identiteetin vahvistaminen. Pääosa hankituista teoksista sijoitetaan kaupungin virastoihin ja laitoksiin julkisesti esille, osa sijoitetaan museoon ja osa hyödyntää kiertonäyttelyiden muodossa aluetaidemuseon näyttelytuotantoa. Vuodesta 1981 lähtien Porin taidekoulun talousarviovaroin on alettu kartuttaa koulun oppilastöiden kokoelmaa. Kaupungin kokoelmaan sisältyvät siis erillisinä kokoelmina julkisten tilojen teokset, taidemuseon kokoelma ja taidekoulun oppilastöiden kokoelma.

Kertomusvuoden aikana museon kokoelmaan saatiin lahjoituksena seuraavat teokset:

Inv.no 952 Valjakka, Timo, ”Pori 1986” (osa 1), 1986, akryyli pergamenttipaperille, 353x278 mm

Inv.no 953 Valjakka, Timo, ”Armi 1986” (osa 2), 1986, akryyli pergamenttipaperille, 353x278 mm

Inv.no 954 Valjakka, Timo, ”Armi 1986” (osa 3), 1986, akryyli pergamenttipaperille, 353x278 mm

Inv.no 955 Thunström, Björn, ”Tuomiokirkko Aix-en-Provencesta”, 1972, yhdistelmätekniikka, 41x55 cm

Inv.no 962 Laine, Lauri, ”Nimetön”, 1987, akryylikankaalle, 200x200 cm

Inv.no 977 Osipow, Paul, ”Nimetön”, 1986, akryyli kankaalle, 170x340 cm

Inv.no 978 Minkkinen, Arno Rafael, ”Siikaniemi, Suomi”, 1985, mustavalkoinen valokuva, 430x370 mm

Hankintoina kokoelmaa kartutettiin 38 teoksella, joiden yhteishinta oli 143.945 markkaa.
Kertomusvuoden päättyessä kokoelma käsitti 990 työtä.

Hankinnat:

Inv.no 945 Valjakka, Timo, ”Pori 1986”, 1986, värivalokuva, 740x520 mm
Inv.no 946 Valjakka, Timo, ”Pori 1986”, 1986, värivalokuva, 740x520 mm
Inv.no 947 Valjakka, Timo, ”Pori 1986”, 1986, värivalokuva, 740x520 mm
Inv.no 948 Valjakka, Timo, ”Pori 1986”, 1986, värivalokuva, 740x520 mm
Inv.no 949 Valjakka, Timo, ”Pori 1986”, 1986, värivalokuva, 740x520 mm
Inv.no 950 Valjakka, Timo, ”Pori 1986”, 1986, värivalokuva, 740x520 mm
Inv.no 951 Valjakka, Timo, ”Pori 1986”, 1986, värivalokuva, 740x520 mm
Seitsemän kuvan sarja yhteensä 10.500 mk.

Inv.no 956 Lapin, Leonhard, ”Prosessi IV”, 1983, litografia, 62x60 cm
Inv.no 957 Lapin, Leonhard, ”Prosessi V”, 1983, litografia, 62x60 cm
Inv.no 958 Lapin, Leonhard, ”Prosessi VI”, 1983, litografia, 62x60 cm
Inv.no 959 Lapin, Leonhard, ”Prosessi VII”, 1983, litografia, 62x60 cm
Inv.no 960 Lapin, Leonhard, ”Prosessi VIII”, 1983, litografia, 62x60 cm
Viiden teoksen yhteishinta 1.500 mk.

Inv.no 961 Laine, Lauri, ”Nimetön”, 1987, akryylikankaalle, 210x200 cm, 25.000 mk
Inv.no 963 Alho, Anne, ”Apropoo...Fibonacci” 1986, puu, metalli, 45 cm, 4.000 mk
Inv.no 964 Callahan, Harry, ”Eleanor, Chicago”, 1949, mustavalkoinen valokuva, 220x253 mm,
1682 mk
Inv.no 965 Callahan, Harry, ”Lake Michigan”, 1953, mustavalkoinen valokuva, 220x253 mm,
3.363 mk
Inv.no 966 Merimaa, Henry, ”Sarjasta kentillä ja ristillä” 1987, pigmentti, hiili ja pastelli, 60x43
cm
Inv.no 967 Merimaa, Henry, ”Sarjasta kentillä ja ristillä” 1987, pigmentti, hiili ja pastelli, 60x43
cm
Inv.no 968 Merimaa, Henry, ”Sarjasta kentillä ja ristillä” 1987, pigmentti, hiili ja pastelli, 50x41
cm

Kolmen teoksen sarja yhteensä 4.000 mk.

- Inv.no 969 Niemelä, Jaakko, ”Avaruuskello”, 1986, etsaus-akvatinta, 26x25 cm, 900 mk
- Inv.no 970 Niemelä, Jaakko, ”Omakuva kellotaulussa”, 1986, etsaus-akvatinta, 26x25 cm, 900 mk
- Inv.no 971 Niemelä, Jaakko, ”Rakettimies viisarina kellotaulussa”, 1986, etsaus-akvatinta, 26x25 cm, 900 mk
- Inv.no 972 Sermala, Erik, ”Sininen sommitelma II”, 1986, öljymaalauk, 500x600 mm, 2.500 mk
- Inv.no 973 Sermala, Erik, ”Sommitelma 21”, 1986, öljymaalauk, 540x650 mm, 2.500 mk
- Inv.no 974 Sermala, Erik, ”Sommitelma 22”, 1986, öljymaalauk, 500x610 mm, 2.500 mk
- Inv.no 975 Sermala, Erik, ”Sommitelma 23”, 1986, öljymaalauk, 500x600 mm, 2.500 mk
- Inv.no 976 Levoranta, Anja, ”Kevät”, 1984, öljymaalauk, 130x100 cm, 5.000 mk
- Inv.no 979 Koivisto, Kaisu, ”Saaria I”, 1987, akryyli paperille, 700x900 mm, 2.600 mk
- Inv.no 980 Railo, Esko, ”Monumentti”, 1987, lino, 530x620 mm, 1.000 mk
- Inv.no 981 Cavén, Kari, ”Viimeinen pisara”, 1987, puu, rauta, 10.000 mk
- Inv.no 982 Cavén, Kari, ”Vaarallinen romanssi”, 1986, puu, rauta, 10.000 mk
- Inv.no 983 Tuominen, Immo, ”Idee la Cite”, 1973, akryyli lastulevylle ja paperille, 295x390 mm, 2.500 mk
- Inv.no 984 Tuominen, Immo, ”Kesätuulen muisto”, 1981, akvarelli, 620x460 mm, 4.000 mk
- Inv.no 985 Holmström, Lars, ”R-180 : VI”, 1987, serigrafia, 70x100 cm, 1.700 mk
- Inv.no 986 Holmström, Lars, ”R-180 : III”, 1987, serigrafia, 70x100 cm, 1.700 mk
- Inv.no 987 Tuominen, Immo, ”La Coupole”, 1973, sekatekniikka lastulevylle, 27x34,5 cm, 3.000 mk
- Inv.no 988 Tuominen, Immo, ”Boulevard Montparnasse”, 1973, sekatekniikka lastulevylle, 33,7x23,8 cm, 3.000 mk
- Inv.no 989 Karppinen, Arja, ”Maalari kesäyössä”, 1985, tempera/öljy kankaalle, 180x150 cm, 7.000 mk
- Inv.no 990 Andersson, Jan-Erik, ”Yves-Klein” –installaatio, 1986, 30.000 mk

Kaupungin kokoelmasta kertomusvuoden aikana ollut lainassa museon ulkopuolella seuraavat teokset:

OTTO MÄKILÄ 1904-1955 –näyttely, Tampereen taidemuseo 14.12.86-15.2.87, Ateneumin taidemuseo 5.3.-3.5.87.

Otto Mäkilä, ”Ystävykset”, 1938, öljy, 99,5x67,5 cm, inv.no 810

SAO PAULON BIENNALE

Kari Cavén, ”Viimeinen pisara”, 1987, puu/rauta, 170x25x25 cm, inv.no 981

Porin taidemuseo on huolehtinut kaupungin kokoelmiin kuuluvien teosten kortistoinnista ja luetteloinnista sekä kehystyksestä. Kaupungin virastoihin ja laitoksiin sijoitettujen teosten inventointia ja arkistokuvausta on jatkettu. Kokoelmista koottuja pienoisnäyttelyjä ja teosryhmiä on lainattu koulujen käyttöön. Taidemuseon toimesta on myös huolehdittu teosten sijoittamisesta julkisiin tiloihin ja niiden lainaamisesta näyttelyihin.

Tallennuskokoelmat:

Museoon on sijoitettuna Paul Osipowin kahdentoista teoksen tallennuskokoelma, josta alkuperäiseen kokoelmaan kuuluneet teokset ”Sherry V”, 1977-78 ja ”Julie-Bee”, 1978 on palautettu taiteilijalle 1.7.1987 sekä Nimetön, 1977 13.10.1987. Maalauksen ”Avoin neliö”, 1982 taiteilija lahjoitti 11.8.1987 Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelmaan.

Museoon on sijoitettuna myös Kansainvälisen Taideliiton (IAA) grafiikkakokoelma (128 työtä 15 eri maan nykyaikaiselta).

Yksityisen helsinkiläisen keräilijän tallennukseen on saatu lisäyksenä Silja Rantasen maalaukset ”Kupolin leikkaus”, 1983, öljy, 185x145 cm, ”Padova”, 1984, öljy, 185x145 cm, ”Trinity”, 1985, öljy, 185x145 cm, Leon Taraewiczin maalaus ”Nimetön”, 1986, akryyli paperille, 285x600 cm, John Walkerin maalaus ”Form and Prow”, 1983-84, öljy, 215x170 cm sekä Juhani Harrin kollaasit ”Sulkakäärme”, 1984, 90x70 cm, ”Kollaasi”, 1975, 52x62 cm ja ”Maisema Lanzarotelta”, 1978, 72x62 cm.

Tallennekokoelmaan kuuluva John Walkerin teos ”Form and Prow”, 1983-84 oli lainassa Borealis 3 -näyttelyssä Malmön taidehallissa 18.6.-16.8.1987.

PORIN TAIDEMUSEON TIETOPALVELU

Porin taidemuseon tietopalveluun kuuluvat museon arkisto- ja kirjastotoiminnot. Sisällöllisesti oman kokonaisuuden tietopalvelussa muodostaa Satakuntaosasto, jonka tiedon tuottamiseen osallistuu aluetaidemuseotutkija (Ks. Aluetaidemuseotoiminta).

Tietopalvelun kehittäminen on jakaantunut kahtaalle, toisaalta järjestelmän osien tiedon tallennukseen ja toisaalta koko järjestelmää palvelevan tesauksen rakentamiseen. Tesauros, kontrolloitu sanasto, varmistaa yhtenäisen tiedon tallennuksen ja johdattaa tiedon haussa kattavaan hakutulokseen.

Kirjasto

Porin taidemuseon kirjasto on luonteeltaan käsikirjasto ja erikoiskirjasto (taidekirjasto), joka on myös museoyleisön käytettävissä. Organisatorisesti kirjasto ei ole itsenäinen eikä sillä ole päätoimista henkilökuntaa, vaan sen hoito ja ylläpito tapahtuu museon henkilökunnan muiden työtehtävien ohella.

Kirjastoon kootaan museotoimintaa, kuvataidetta, arkkitehtuuria, taideteollisuutta ja valokuvausta sekä kulttuurihistoriaa käsittelevää aineistoa. Porin taidemuseon toimiessa aluetaidemuseona Satakunnassa kirjaston yhtenä painopistealueena on maakunnallinen kuvataide eri ilmiöineen. Kirjaston kokoelmiin kootaan eri museoiden ja taidejärjestöjen ohjelmia ja vuosikertomuksia. Samoin kerätään kuvataidenäyttelyihin liittyviä julkaisuja, esimerkiksi julisteita, näyttelyluetteloita sekä –esitteitä. Määrällisesti eniten aineistoa oli kertomusvuoden päättyessä luokissa ”Kuvataide, näyttelyjulkaisut”, ”Lehtileikkeet”, ”Museoiden ja taidejärjestöjen esitteet ja vuosikertomukset” ja ”Kuvataide- ja museoalan aikakauslehdet”.

Kirjaston aineisto on järjestetty UDK-luokituksen mukaan. Aineiston hankintakirjauksessa käytetään kirjamuotoisella aineistolla, näyttelyjulkaisuilla ja kausijulkaisuilla kullakin omaa hankintaluetteloa. Luetteloinnissa noudatetaan ”Suomalaiset luettelointisäännöt” –ohjeistoa. Hakemisto kattaa kirjamuotoisen aineiston. Luettelot on järjestetty nimikkeen ja tekijän mukaan aakkosjärjestykseen sekä UDK-aihenumeron mukaiseen kasvavaan numerojärjestykseen. Lehtileikekokoelmalla on oma korttihakemisto. Kertomusvuoden aikana aloitettiin

lehtileikekokoelman mikrofilmaus 16 mm mustavalkoiselle mikrofilmille. Negatiivioriginaaleista on teetetty positiiviset käyttökopiot.

Kirjaston runsas luetteloimaton näyttelyjulkaisuaineisto ja rajalliset henkilöresurssit ovat lisänneet tuntuvasti tarvetta siirtyä kirjastoaineiston atk-luettelointiin. Huomioiden siirtymisen atk-luettelointiin jatkettiin kertomusvuoden aikana tesaarustyypin asiasanaston rakentamista.

Kertomusvuoden aikana kirjoja hankittiin tai saatiin lahjoituksina yhteensä 83 numeroa. Vuoden päättyessä kirjallisuutta oli 970 nidettä.

Näyttelyjulkaisuja ostettiin, saatiin lahjoituksina tai vaihtaen yhteensä 325 numeroa. Vuoden päättyessä näyttelyjulkaisuja oli yhteensä 2913 numeroa.

Kertomusvuoden aikana museoon tuli tilattuna seuraavat lehdet:

Kuvataide- ja museoalan aikakauslehdet

- Arkkitehti, Suomi
- Art & Artists, Englanti
- Artforum, USA
- Art Press, Ranska
- Bildende Kunst, DDR
- Cahiers, Ranska
- Cras, Tanska
- Dutch Art and Architecture today, Hollanti
- Flash Art, Italia
- Galleries Magazine, Ranska
- Iskusstvo, Neuvostoliitto
- Kielikello, Suomi
- Kirjastolehti/julk. Suomen kirjastoseura, Suomi
- Kulttuurivihkot, Suomi
- Look at Finland, Suomi
- Louisiana Revy, Tanska
- MDA Information, Englanti

- Museo, Suomi
- Museum, julk. Unesco
- Nike – New art in Europe, Saksa
- October, Englanti
- Paletten, Ruotsi
- Siksi/Nordiskt konstcentrum, Suomi
- Svenska Museer, Ruotsi
- Synteesi, Suomi
- Taide, Suomi
- Valokuva, Suomi

Kertomusvuoden aikana museoon tuli vapaakappaleina seuraavat lehdet:

- Aluetaidemuseotiedote/Joensuun kaupungin museoiden lehti
- Arsis/Taiteen keskustoimikunta, Hki
- Busche´s Art Focus, Saksa
- Dialogue, USA
- Hopeatarjotin/Suomen hotelli- ja ravintolamuseoiden kannatusyhdistys, Hki
- Icom news/Bulletin of the international council of museums
- Iki/Kainuun maakunnallinen museouutislehti, Kainuun museo
- Kansallismuseo, Museovirasto, Suomen kansallismuseo
- Kirjakellari, Tyrvään kirjakauppa Oy
- Kirjastopalvelun tiedote
- Kulttuuritutkimus/Jyväskylän yliopisto
- Kymengarde – Kymen läänin nykytaidetta/ Kotkan taiteilijaseura ry
- Maailma ja me/julk. Suomi-NL-seura ja uutistoimisto Novosti
- Mikkelin taidemuseon ja Savonlinnan museon tiedotuslehti
- M info/ Lahden kaupungin museon tiedotuslehti
- Museoaviisi/ Tornion laakson maakuntamuseon tiedotuslehti
- Museopoliitikka, Museopoliittinen yhdistys
- Museotaite, Alvar Aalto-museo
- Museotiedote, Turun maakuntamuseo
- Museouutiset/ Lahden kaupungin museo ja Päijät-Hämeen museotoimikunta
- Nationalmuseum Bulletin, Ruotsi

- Näköala Tšekkoslovakiaan, Suomi-Tšekkoslovakialaisseura
- Porissa tapahtuu, Porin kaupungin matkailutoimisto
- Raito, Lapin maakuntamuseo
- Satakunnassa tapahtuu/julk. Satakunnan maakuntaliitto
- TA-HI-TI/Hämeenlinnan taidemuseon ja hist.museon maakuntalehti
- Tiedote, Keski-Suomen museo
- Tiedote moniste, Turun ja Porin läänin taidetoimikunta
- Tiedote, Satakunnan seutukaavaliitto

Sanomalehdet, joista arkistoitiin museon toimialueen museo- ja kuvataidetapahtumia käsittelevät kirjoitukset:

- Helsingin sanomat
- Satakunnan Kansa
- Satakunnan Työ
- Uusi Aika

Tilattujen lehtien lisäksi museoon tuli kertomusvuonna runsaasti eri laitosten ja museoiden tiedotteita sekä yksittäiskappaleita eri aikakauslehtiä.

Arkisto

Porin taidemuseolla oli kertomusvuoden päättyessä seuraavat erilaiset arkistot:

- Porin taidemuseon virka-arkisto
- Toimittaja Arvo Mäen arkisto, joka sisältää toimittaja Mäen keräämää aineistoa Porin kaupungin kuvataidelautakunnan toiminnasta ja kuvataide-elämästä yleensä, lahjoitettu 1980
- Taidevintin arkisto, joka sisältää kulttuurisihteerin Sulo A. Savon kokoamaa, Porissa vuosina 1964-1977 toimineen kunnallisen taidegallerian toimintaa käsittelevää aineistoa, lahjoitettu 1979.
- Taiteilija Olavi Jalkasen arkisto, joka sisältää kolme kansiota aineistoa taiteilijan muotokuvatuotannosta, lehtileikkeitä ja taiteilijan suunnittelempia mainoksia. Mainokset on suunniteltu pääasiassa Friitalan nahkatehtaalle. Arkiston on lahjoittanut taiteilijan tytär Liisa Jalkanen vuonna 1982.

- Porin Taidemuseon Kannatusyhdistys ry:n arkisto, joka käsittää mm. Matti Taipaleen Kannatusyhdistyksen toimeksiannosta tekemän pienimuotoisen tutkimuksen ”Jussi Pohjonen, kuvanveistäjä ja muotokuvamaalari”. Arkiston lahjoitti toimintansa lopettanut yhdistys vuonna 1983.
- Täydennys Arvo Mäen arkistoon. Täydennys sisältää 581 mustavalkoista valokuvanegatiivia ja joitakin lehtileikkeitä sekä näyttelyjulkaisuja koskien satakuntalaista kuvataide-elämää vuosina 1958-1979. Arkiston on lahjoittanut Arvo Mäki vuonna 1984.
- Porin Taide- ja Taideteollisuusyhdistyksen osa-arkisto, joka sisältää yhdistyksen suorittaman taiteilija Olavi Jalkasen teosten inventoinnin. Arkisto on lahjoitettu vuonna 1984.
- Apteekkari Leena Särmän arkisto, joka sisältää mm. 194 sivuisen Georg Nordensvanin kirjan ”Bildkonsten” vuodelta 1903, sekä lehtiä ja lehtileikkeitä vuosilta 1927-34 sekä painokuvia taideteoksista ja taiteilijoista. Arkiston on lahjoittanut Jarmo Särnä vuonna 1985.
- Hemmi Koivuniemen arkisto, joka sisältää lehtileikkeitä vuosilta 1948-1958, ja 1958, sekä lisäyksiä aikaisemmilta vuosilta. Leikkeet käsittävät erilaiset taidetapahtumat ja –näyttelyt Satakunnassa
- Immo Tuomisen arkisto, joka sisältää lehtileikkeitä vuosilta 1962-1980 sekä Immo Tuomisen käsikirjoituksia näyttelyluetteloa varten keväällä 1982.

Kertomusvuoden aikana ovat lahjoittaneet arkisto- ja kirjastoaineistoa lukuisat ulkolaiset ja kotimaiset taiteilijat, järjestöt, museot, yksityiset henkilöt ja yhteisöt.

Kuva-arkisto

Porin taidemuseon kuva-arkistoa kartutettiin kertomusvuoden aikana yhteensä 182 päänumerolla, jotka sisältävät yhteensä 5500 yksittäistä kuvaa ja negatiivia. Kuva-arkiston päänumeroiden kokonaismäärä oli kertomusvuoden päättyessä 615.

Kuvatallennekokoelma käsittää negatiivikokoelman, mustavalkoiset ja värikuvat sekä diapositiivit. Museossa järjestetyt vaihtuvat näyttelyt sekä tärkeimmät tapahtumat kuvattiin, minkä lisäksi taidekokoelmien mustavalko- ja värikuvausta jatkettiin. Huomattava määrä kuvamateriaalia syntyi myös aluetaidemuseotoimintaan liittyvien inventointien ja dokumentointityön yhteydessä sekä toteutettaessa kuvataidetta käsitteleviä diasarjoja.

NÄYTTELYTOIMINTA

Aluetaidemuseona toimiva Porin taidemuseo järjesti vuoden 1987 aikana yhteensä 10 näyttelyä. Englantilaisen kuvanveistäjän RICHARD LONGIN näyttelyhallin lattiaan savesta tekemät ympyrät osoittivat, miten taiteilija parhaimmillaan käyttää tilan luomia mahdollisuuksia. Ajatustavalleen uskollisena Long ei tarkoittanut teostaan ”ikuiseksi”, vaan se hävisi näyttelyn päätyttyä. Virolaisen taiteilijan ja arkkitehdin LEONHARD LAPININ näyttely keskittyi 1970- ja 80-lukujen tuotantoon. Modernin taiteen klassikoihin kuuluvan ALBERTO MAGNELLIN laajassa retrospektiivisessä näyttelyssä oli esillä kollaaseja, kivitaulupiirroksia ja maalauksia vuosilta 1914-64. PORIN TAITEILIJASEURAN 40-vuotisjuhlanäyttelyssä esiteltiin seuran ulkopuolisena juryn valitsema kokonaisuus. Kevätkaudella esiteltiin myöskin norjalaissyntyisen RANGNVALD BLIXIN piirrostuotantoa. Hän toimi mm. satiirisen *Simplicissimus* ja *Exlex* -lehtien pilapiirtäjänä ja sittemmin avustajana lukuisissa skandinaavisissa sanomalehdissä. Moniin merkittäviin kansainvälisiin näyttelyihin eri puolella maailmaa osallistuneen PAUL OSIPOWIN 70- ja 80-lukujen tuotantoa oli esillä touko-kesäkuussa. Hän oli mukana myös professori MAIRE GULLICHSENIN 80-vuotis juhlan kunniaksi järjestetyssä näyttelyssä, jonka rungon muodosti taidesäätiön kokoelman taiteilijoiden uusin tuotanto. Juhlaan liittyi myöskin kuvanveistäjä Harry Kivijärven veistämä Lokki-patsaan paljastaminen museon edustalle.

Syyskauden ensimmäinen näyttely esitteli amerikkalaisen taiteilijan GORDON MATTACLARKIN toimintaa ja tuotantoa. Matta-Clark oli koulutukseltaan arkkitehti, mutta sen sijaan, että hän olisi suunnitellut uusia rakennuksia, hän käytti vanhoja uudelleen tehden niistä monumentaalisia veistoksia. Chicagon modernin taiteen museon kokoama näyttely oli katsaus hänen kymmenvuotiseen taiteilijanuraansa, johon liittyi myös erilaisia katuprojekteja ja performansseja. Seuraava näyttely oli koottu sveitsiläissyntyisen LE CORBUSIERIN tuotannosta. Hän oli paitsi tämän vuosisadan arkkitehtuurin keskeisimpiä vaikuttajia myös merkittävä kuvataiteilija, joka aikanaan lukeutui Pariisin avantgardemaalareiden kärkinimiin. Le Corbusierin syntymän 100-vuotisjuhlan kunniaksi kootussa näyttelyssä oli esillä hänen vähemmän tunnettua piirros- ja kollaasituotantoa vuosilta 1920-64. ISMO KAJANDER puolestaan kuuluu suomalaisen avantgardetaiteen keskeisimpiin edustajiin. Hän on ollut mukana monissa perinteisen taiteen rajoja murtavissa hankkeissa ja poikkitaiteellisissa kokeiluissa. Kajanderin retrospektiivinne näyttely loi katsauksen hänen tuotantoonsa varhaisista 50-luvun töistä uusimpiin esinesommitelmiin, valokuviin ja videoon.

VAIHTUVAT NÄYTTELYT VUONNA 1987

- 3.12.-26.1. RICHARD LONG
järjestänyt Porin taidemuseo
- 23.1.-10.3. LEONARD LAPIN
järjestänyt Porin taidemuseo
- 6.2.-31.3. ALBERTO MAGNELLI
järjestänyt Centre Georges Pompidou ja Porin taidemuseo
- 20.3.-7.5. RAGNVALD BLIX
järjestänyt Dusseldorfın kaupungınmuseo ja Porin taidemuseo
- 4.4.-3.5. PORIN TAITEILIJASEURAN 40-VUOTISJUHLANÄYTTELY
järjestänyt Porin Taiteilijaseura ja Porin taidemuseo
- 10.5.-14.6. PAUL OSIPOW
järjestänyt Porin taidemuseo
- 17.6.-30.8. VARRELLA VIRRAN 5 – KOTIMAISTA NYKYTAIDETTA
Professori Maire Gullichsenin 80-vuotisjuhlan kunniaksi järjestänyt Porin taidemuseo
- 8.9.-18.10. GORDON MATTA-CLARK
järjestänyt Museum of Contemporary Art, Chicago ja Porin taidemuseo
- 23.10.-29.11. LE CORBUSIER
järjestänyt Musée cantonal des Beaux-Arts, Lausanne, Suomen rakennustaiteen museo
ja Porin taidemuseo
- 12.12.-17.1.88 ISMO KAJANDER
järjestänyt Porin taidemuseo ja Pohjoismainen taidekeskus

PORIGINAL-GALLERIA

Toukokuun alusta 1984 Porin taidemuseo sai käyttöönsä pienimuotoisia vaihtuvia näyttelyitä varten kaupungin vuokraaman galleriatilan entisestä suolamakasiinista, Eteläranta 6:sta. Rakennus on uusrenessanssityylinen kiinteistö, joka on rakennettu arkkitehti F.J. Lindströmin vuonna 1885 signeeraamien piirustusten mukaan. Rakennuksen omistaa Jazzin tukisäätiö, jonka kanssa Porin kaupunki on tehnyt viisivuotisen vuokrasopimuksen. Kaksikerroksinen galleria tarjoaa näyttelytilaa 235 m², mikä mahdollistaa kahdenkin näyttelyn järjestämisen samanaikaisesti.

Gallerian käytännön järjestelyistä on vastannut valvoja-opas Tuula Hölsö.

Poriginal-galleriassa järjestettiin seuraavat näyttelyt vuoden 1987 aikana:

20.1.-4.2. LEA MÄKILÄ
ARMAS RINTALA

7.2.-24.2 HENRY MERIMAA

28.2.-17.3. MARJA TARNA

21.3.-7.4. ANNE ALHO
EIRA RUOTTUNEN

11.4.-28.4. ANN SUNDHOLM
SINIKKA SANTIKKO

2.5.-19.5. INGA AHTOLA-HELIN
ROLF LEHTINEN

23.5.-9.6. PORIN TAIDEKOULUN KEVÄTNÄYTTELY

13.6.-12.7. KANKAANPÄÄN TAIDEKOULU JA DEBYTANTTI

18.7.-4.8. PORIN TYÖVÄEN KUVATAITEEN YSTÄVÄT

SULO SALMEN MUISTONÄYTTELY

8.8.-25.8. KOLME NUORTA GRAAFIKKOA:
ANITA JENSEN,
EEVA-LIISA ISOMAA, ASTA KUUSINEN

29.8.-15.9. KAISU KOIVISTO
ASKO RAILO

19.9.-6.10. LASTEN TAPAHTUMA

10.10.-27.10. TAITEILIJARYHMÄ PROFILI

31.10.-17.11. MATT TIMO

21.11.-8.12. OLAVI KOROLAINEN
MARKKU MALMIVAARA

12.12.-21.1.88 KALEVI JOKINEN

Vuoden 1987 kokonaiskävijämäärä oli 15624 henkilöä, joista ryhmissä käyneitä oli yhteensä 1793 henkilöä (koululaisia 498).

Poriginal-galleriassa järjestettiin vuoden 1987 aikana seuraavat iltatilaisuudet:

- 29.1. Avoimesti yhdessä -teemakauden avajaistilaisuus, järj. Satakunnan Marttapiiriliitto ry.
klo 18-20
- 12.2. Sihteeriyhdistys, Porin jaosto; kevätkokous
- 15.2. Porin Kamarimusiikkiseura; konsertti
- 17.2. Lastentarhan opettajat ry.; yleiskokous
- 19.2. Oy Yleisradio Ab, Porin toimitus; musiikkinauhoitus
- 24.2. Jukka Koivisto; vaalipuhetilaisuus
- 4.3. HRY, Hotelli- ja ravitsemusalan yrittäjiliitto ry.; konsertti
- 8.3. Porin Kamarimusiikkiseura, Suomen kontrabassoklubi; konsertti
- 12.3. Porin Akateemiset Naiset ry.; kuukausikokous
- 10.3. Porin teatterikerho ry.
- 17.3. Manuscript-63; runoesitys ja kokous
- 24.3. Porin musiikkiopisto; oppilasnäyte
- 26.3. Porin Ässät ry; vuosikokous
- 24.4. Tietojärjestelmä ky; informaatiotilaisuus
- 24.5. Porin musiikkiopisto; lauluoppilaiden näyte
- 13.9. Porin Kamarimusiikkiseura; konsertti
- 14.9. Yliopiston apteekki; illanvietto
- 15.10. Porin seudun Sieniseura ry.; kokous
- 20.10. Porin Kameraseura ry.; elokuvailta
- 29.-30.10. Juha Suominen; äänitys
- 5.11. Kulttuuritoimisto; Sosialististen maiden elokuvaviikko,
professori Juha Rosma esitelmöi
- 7.11. Porin Kamarimusiikkiseura; jäsen illanvietto
- 13.11. Suomi-DDR seura; konsertti
- 15.11. Porin Kamarimusiikkiseura; konsertti
- 26.11. Porin Antroposofit; säveltäjä Risto Suurla esitelmöi

Porin Big Bandin harjoitukset pidettiin lokakuuhun asti keskiviikkoisin ja maanantaisin, marraskuusta lähtien keskiviikkoisin ja sunnuntaisin. Galleria oli Pori Jazz 66 ry:n käytössä 29.6.-13.7.

MUSEO JA YLEISÖ

Aukioloajat

Vuoden 1987 aikana museo oli avoinna yleisölle 304 päivää. Normaalisti museo on ollut avoinna päivittäin kello 11-18, paitsi maanantaisin museo on ollut suljettu. Näyttelyjen vaihtuessa museo tai osa museosta on ollut suljettuna 2-4 päivää.

Kävijät

Vuoden 1987 kokonaiskävijämäärä oli museossa, Poriginal-galleriassa ja alueraidemuseotoimintaan liittyneissä pienoishäyttelyissä yhteensä 77.746 henkilöä, joista ryhmässä käyneitä oli yhteensä 12957 henkilöä (koululaisia 3609).

Kävijät jakautuivat kuukausittain seuraavasti:

	Taidemuseo	Poriginal-galleria	Aluetaidemuseotoiminta (arvio)
tammikuu	1609	572	
helmikuu	2537	985	
maaliskuu	6058	1085	
huhtikuu	3884	1103	
toukokuu	3884	1288	
kesäkuu	3494	502	
heinäkuu	11234	6636	
elokuu	4014	956	
syyskuu	5094	1359	
lokakuu	5622	897	
marraskuu	4542	848	
joulukuu	<u>4050</u>	<u>393</u>	
Yhteensä	56022	16624	5100

Käynnit on tilastoitu päivittäin ja ne ovat kautta vuoden keskittyneet selvästi viikonloppuihin, lauantaihin ja sunnuntaihin.

Avajaistilaisuudet, esitelmät ja esittelyt

Näyttelytoimintaan liittyen museossa järjestettiin useita avajaistilaisuuksia, esitelmiä ja esittelyjä. Näyttelyjen avaajiksi ja esittelijöiksi kutsuttiin museon ulkopuolelta rehtori Timo Koivisto, taiteilija Paul Osipow, Sveitsin suurlähettiläs Marianne von Gruningen, USA:n suurlähettiläs Rockwell Anthony Chnabel ja taiteilija Ismo Kajander.

Yleisölle on järjestetty lukuisia esittelytilaisuuksia, joissa taiteilijat ja museon henkilökunta ovat esitelleet näyttelyjä. Museossa on järjestetty useita kokouksia, joiden yhteydessä henkilökunta on esitellyt museon toimintaa, kokoelmia ja näyttelyjä.

JULKAISU- JA TIEDOTUSTOIMINTA

Kertomusvuoden aikana toimitettiin kevät- ja kesäkaudella sekä syyskaudella näyttelyohjelmistotiedotteet sekä kunkin näyttelyn yhteydessä erilliset näyttelytiedotteet. Näyttelyistä järjestettiin tiedotustilaisuudet lehdistölle ja radiolle sekä painettiin esitteitä, julisteita ja kutsukortteja.

Taidemuseota ja sen toimintaa esittelevä museoesite oli jakelussa suomen-, ruotsin-, englannin- ja saksankielisenä. Taidemuseon näyttelyistä on näyttelykausittain julkaistu ilmoitus Taidelehdessä.

Julkaisut ja painotuotteet 1987:

Paul Osipow

35 sivuinen mv- ja nelivärikuvitus
suomen-, ruotsin-, ja englanninkielinen
ISSN 0359-4327 ISBN 951-9355-16-2
Porin taidemuseon julkaisuja, 1987

Ismo Kajander

80 sivuinen mv- ja nelivärikuvitus
suomen-, ruotsin-, ja englanninkielinen
ISSN 0359-4327 ISBN 951-9355-17-0
Porin taidemuseon julkaisuja, 1987

Taidepostikortit:

Richard Long: ”White foot circles”, 1987

Georges Rousse: ”Finlayson”, Pori 1985

Timo Valjakka: ”Nimetön”, 1986

Gordon Matta-Clark: ”Circus of the Caribian orange”, 1978

Richard Nonas: ”Cut cord”, 1986

Paul Osipow: ”Musta pääsiäinen”, 1979-80

Aimo Kanerva: ”Punakattomaisema”, 1948

ALUETAIDEMUSEOTOIMINTA

Opetusministeriö on nimennyt Porin taidemuseon Satakunnassa toimivaksi aluetaidemuseoksi 1.5.1982 lukien. Museon toimialueeseen kuuluvat opetusministeriön vuonna 1980 vahvistaman suunnitelman mukaan seuraavat kunnat: Pori, Harjavalta, Huittinen, Kankaanpää, Kokemäki, Rauma, Eura, Eurajoki, Honkajoki, Jämijärvi, Karvia, Kiikoinen, Kiukainen, Kodisjoki, Kullaa, Köyliö, Lappi Tl., Lavia, Luvia, Merikarvia, Nakkila, Noormarkku, Pomarkku, Punkalaidun, Rauman Mk., Siikainen, Säskylä ja Ulvila.

Yhteydet kuntiin

Näyttelytoimintaan ja taideteoksien käsittelyyn liittyvän neuvontatyön ohella museo on jakanut kuvataidepalveluita – so. järjestänyt näyttelyitä, toimittanut opetusmateriaalia jne. - maakunnassa mm. koulujen ja kirjastojen välityksellä. Käytännön työn järjestämiseksi taidemuseon ja kuntien välille on luotu yhteysverkosto. Verkoston ylläpidossa hyödynnetään museon mikrotietokoneen postitusohjelmaa.

Museon informaatiolehti SALUT – Satakunnan aluetaidemuseo-uutiset – ilmestyi 36-sivuisena, runsaasti kuvitettuna julkaisuna. Kiinnittämällä erityistä huomiota lehden ulkoasuun sekä sovittamalla lehden graafinen ilme taidemuseon muuhun julkaisutoimintaan on pyritty vaikuttamaan myönteisesti siihen mielikuvaan, joka aluetaidemuseotoiminnan kautta syntyy museopalveluiden nykyisissä ja potentiaalisissa uusissa kuluttajissa.

Lehden ilmestymispäivä muutettiin aivan vuoden alkuun. Tämä mahdollistaa menneen toimintavuoden tärkeimpien tapahtumien esittelyn sekä mahdollisimman kattavat näyttelykalenterit

alkavalle vuodelle. Lehden pääartikkelissa taidemaalari Paul Osipow esitteli taidettaan. Lisäksi tarkasteltiin mm. koulu- ja museolaitoksen yhteistyön näkymiä sekä esiteltiin maakunnan uusimmat näyttelytilat.

Taidemuseo tutustui yhdessä läänitaiteilijan kanssa kutsuttuna Euran kunnan yläasteen reliefihankkeeseen, tiloihin ja kuvanveistäjän Pertti Mäkiselältä tilattuihin neljään luonnokseen pienoismalleineen 15.12.1987.

Taidekokoelmien sekä taiteilijoiden tuotannon inventoinnit

Porin taidemuseo tavoitteena on inventoida toiminta-alueensa kuntien ja seurakuntien sekä julkisten laitosten kokoelmat sekä merkittävimmät yksityiskokoelmat. Kertomusvuonna inventoitiin Nakkilan kunnan (24 taideteosta) sekä Harjavallan sairaalan kuntainliiton kokoelmat (Harja, Pori ja Kankaanpää, yhteensä 109 taideteosta). Aiemmin tehtyjä inventointeja täydennettiin uutuushankintojen teostietojen osalta. (Harjavalta 3 teosta).

Taiteilijakohtaisten inventointien painopiste oli taidemaalari Juhani Tarnan tuotannossa. Yhteistyössä taiteilijan kanssa tehty tuotannon peruskartoitus käsitti 31.12.1987 kaikkiaan 856 teosta, joista taidemuseo keskeisiä painopistealueita dokumentoidakseen kuvasi 137 maalausta (137 mv-materiaalille ja 93 teosta lisäksi värirdialle). Taidemaalari Immo Tuomisen tuotannon täydennysinventointi käsitti 32 keskeistä teosta taiteilijan perikunnan kokoelmista. Lisäksi taidemuseo dokumentoi Porin Työväen Kuvataiteen Ystävien kokoamasta taidemaalari Sulo Salmen muistonäyttelystä Porignal-galleriassa 22 teosta.

Riiassa esillä olleen satakuntalaista taidetta esitelleen näyttelyn kokoamisen yhteydessä taidemuseo inventoi kuuden maakuntalaisen taiteilijan viimeaikaisesta tuotannosta 34 teosta. Lisäksi toimintavuoden aikana kuvattiin maakunnallisten taitelijoiden tuotannon dokumentointityöhön liittyen Kankaanpään taidekoulun rehtorin Lars Holmströmin tuotannosta 14 serigrafiateosta ja taidemaalari Sakari Alaselta 20 maalausta.

Reima Oy:n Kankaanpähän sijoittuvan taidekokoelman (78 taideteosta) inventoimisesta keskusteltiin alustavasti. Lisäksi taidemuseo tutustui osaan Villa Hellerannan (Teollisuusneuvos Arvi Hellerannan 1938-39 rakennuttama kiinteistö, jossa nykyisin kokous- ja majoituspalveluita) nykyisistä kokoelmista Ulvilassa.

Inventoinnin yhteydessä taideteokset valokuvataan ja niiden tiedot kirjataan korteille, joilta ne edelleen siirretään tietokonerekisteriin.

Näyttelytoiminta

Porin taidemuseo tuottaa ja välittää kiertonäyttelyitä toiminta-alueensa kuntiin aluetaidemuseotoiminnan puitteissa. Näyttelyitä valmistettaessa on pyritty huomioimaan eri kohderyhmät sekä samalla kiertonäyttelytoiminnan asettamat vaatimukset mm. teosten soveltuvuudesta eri tyyppisiin näyttelytiloihin sekä niiden sopivuus kuljetettavaksi.

Huolimatta toimintavuonna Kankaanpäässä ja Eurassa jo täysipainoisesti käytössä olleista uusista näyttelytiloista on kiertonäyttelytoiminnan suurin ongelma edelleen riittävät kriteerit täyttävien tilojen puute. Kuvataiteen kanssa työskentelevät yhdistykset, taidekoulut ja yksittäiset taiteilijat ovat kuluneena vuonna lisänneet myös maakunnallista näyttelytoimintaansa joten hyvätasoisista näyttelyitä on taidemuseon lisäksi ollut kuntien saatavilla myös muualta. Tämän myötä taidemuseon alueellisessa näyttelytoiminnassa haluttiin toimintavuonna kiinnittää erityistä huomiota toteutuksen korkeaan tasoon. Toiminnan painopiste on kasvavassa määrin siirretty kiertävistä pakettinäyttelyistä yksittäisiin näyttelyprojekteihin. Näyttelyt kootaan räätälintyönä kuhunkin näyttelytilaan sopiviksi ja kuljetuksista sekä näyttelyn ripustamisesta huolehtii museoammattilainen henkilökunnan. Rajoittamalla julkisissa kuljetusvälineissä siirrettävien kiertonäyttelyiden määrää sekä parantamalla myös muilla keinoin teosten käsittelyn asiantuntimusta on voitu lisätä taideteosten turvallisuutta.

Toimintavuonna muodostettiin kaksi uutta kiertonäyttelyä maakunnallisen toiminnan käyttöön:

HANNU ARTINAHO: ERIK SATIE

Raumalaisen taidegraafikon Hannu Artinahon 9-osainen teossarja ”Erik Satie”.

KUVA JA RUNO V

Kahdeksan Juhana Blomstedtin väriserigrafiana toteutettua teosta ja näihin liittyvät Pentti Saaritsan runot.

Näyttelyprojektit:

SATAKUNTALAISTA TAIDETTA RIIASSA 1.4.-12.4.1987

Porin ystävyyskaupunkitoimintaan liittynyt näyttely Latvian pääkaupungissa Riiassa Latvian taideakatemian tiloissa. Näyttely toteutettiin inventoimalla kahta ikäpolvea edustaneen kuuden keskeisen satakuntalaisen taiteilijan viimeaikaisesta tuotannosta 34 teosta ja valitsemalla tästä kokonaisuudesta näyttelyyn 20 teosta maalauksia ja grafiikkaa.

KUUSI TAITEILIJAA

Riian näyttely esiteltiin myös satakuntalaiselle yleisölle Euran Kauttualla taideyhdistys EFRA ry:n 16.5.-31.5.1987.

ENSIO LAMPERG 1922-1986. Muistonäyttely.

Taidemaalari ja –graafikko Ensio Lambergin muistonäyttely järjestettiin yhteistyössä Kankaanpään kaupungin kulttuurilautakunnan kanssa. Se oli esillä Kankaanpään kaupungin tiloissa 19.10.-30.10.1987.

Lisäksi käynnistettiin IMMO TUOMINEN 1934-1985 –muistonäyttelyn kokoamistyö vuonna 1988 toteutuvaa näyttelykiertoa varten.

Taidemuseo kokosi Riikaan pienimuotoisen grafiikan triennaaleen syyskuuksi 1987 lähteneen porilaisten taiteilijoiden teosryhmän.

Näyttelyt ja niiden lainaukset vuonna 1987

NUORET KUVAT

Nuoret kuvat ilottelee kuvataiteen käsitteistöllä. Näyttely tarkastelee taideteoksen sisältöön ja esittävyysliittymiä kysymyksiä välittömällä ja vapautuneella tavalla. Samalla se pyrkii vapauttamaan myös katsojansa taiteeseen liittyvistä ennako-odotuksista. Se kannustaa eläytymään, kokemaan värejä ja niiden välittymistä teoksen kantajalle. Se kannustaa pohtimaan sisältöä, merkkejä, symboleja ja niiden välittymistä teoksesta katselijalle. Kahdeksan teosta veistoksia, maalauksia ja grafiikkaa seitsemältä tekijältä.

Lainajaat: Kankaanpään kulttuurilautakunta
(Taidemuseo toteutti ripustuksen)

TEOKSIA IAA:N KOKOELMISTA

Kansainvälinen taideliitto IAA lahjoitti maailmankongressinsa yhteydessä touko-kesäkuussa 1983 Suomen taiteilijaseuralle laajan grafiikkakokoelman. Nämä tunnettujen taiteilijoiden teokset talletettiin toistaiseksi Porin taidemuseoon, jonka omiin kokoelmiin IAA:n grafiikka luontevasti liittyy.

Lainaajat: Kokemäen kulttuurilautakunta/
Kokemäen kaupunginkirjasto
(Taidemuseo toteutti ripustuksen)
Länsi-Porin yläaste ja lukio
(Länsi-Porin lainaama pienimuotoista teoskokonaisuutta tukemaan taidemuseo
valmisti lähinnä Victor Vasarelyn tuotantoon keskittyvän diasarjan.)

SINIKKA RÄIKE

Kahdeksan suurikokoista maalausta ja yksi rautaveistos. Näyttely esittelee taiteilijan maalaustuotantoa vuosilta 1971-1984. Nelivärikuvitettu esite.

Lainaajat: Kankaanpään kulttuurilautakunta
Taideyhdistys Efta Ry / Eura
(Taidemuseo toteutti ripustukset)

ANDANTE

Valo ja äänikuva. Pentti Sammallahti. Kahdeksan teoksen sarja.

KUVA JA RUNO I

Näyttely sisältää kahdeksan Väinö Rouvisen akvatinta-menetelmällä tehtyä grafiikanteosta ja kahdeksan Eeva Kilven runoa, jotka liittyvät teoksiin.

KUVA JA RUNO II

Kahdeksan Marjatta Nuorevan grafiikantyötä ja kahdeksan Aila Meriluodon runoa.

KUVA JA RUNO III

Kahdeksan Pentti Kaskipuron grafiikantyötä ja kahdeksan Pertti Niemisen runoa.

KUVA JA RUNO IV

Kahdeksan Raimo Kanervan grafiikantyötä ja kahdeksan Väinö Kirstinän runoa.

SATUKUVIA

Näyttely on koottu n. päiväkotinäyttelyksi, mutta se on ollut esillä myös kouluissa ja kirjastoissa. Se sisältää kahdeksan taideteosta maalauksia ja grafiikkaa seuraavilta taiteilijoilta: Nikolai Lehto, Raimo Kanerva, Sinikka Palonen, Eira Ruottunen, Pirkko Valo ja Virpi Vanas.

Kuhunkin teokseen liittyy porilaisen kirjailijan Kari Levolan runo, joka antaa erään näkökulman teokseen. Näyttelyn yhteydessä on päiväkodeilla ja kouluilla ollut mahdollisuus järjestää muita kuvataiteeseen liittyviä teemallisia tapahtumia.

SUOMALAISTA TAIDEGRAFIIKKAA I

Näyttely sisältää 15 grafiikan eri menetelmin toteutettua teosta seuraavilta taiteilijoilta: Marjatta Hanhijoki, Ilppo Heikuri, Outi Heiskanen, Juho Karjalainen, Helmi Kuusi, Einari Levo, Helge Riskula ja Heli Salonen.

SUOMALAISTA TAIDEGRAFIIKKAA II

Näyttely sisältää 19 eri grafiikan menetelmin toteutettua taideteosta seuraavilta taiteilijoilta: Lauri Ahlgren, Marjatta Hanhijoki, Matti Helenius, Erkki Hervo, Manno Kalliomäki, Ensio Lamperg, Seppo Mattinen, Ernst Mether-Borgström, Aune Mikkonen, Antti Ojala, Tuulikki Pietilä, Helge Riskula ja Matti Waskilampi.

SUOMALAINEN VALOKUVA 1980-LUVULLA

Stefan Bremer ja Ulla Jokisalo

Näyttelyn kuusi suurikokoista työtä esittelevät valokuvataiteemme viimeisiä virtauksia.

SUOMALAINEN TAIDENÄYTTELYJULISTE

Näyttely tarkastelee käyttögrafiikkamme kehitystä 1950-luvulta 1980-luvulle. Näyttely on koottu Lahden julistemuseon kokoelmista ja koostuu 19 kehystetystä julisteesta. Näyttely lakkautettiin vuoden lopulla ja teokset palautettiin takaisin Lahteen.

Lainaajat: Äetsän opisto

Muu opetusmateriaali

Näyttelytoiminnan ohella Porin taidemuseo on koonnut taidetta esittelevää ja kuvataideilmiöihin perehdyttävää opetusmateriaalia, joka näyttelyihin liittyen tai erillisenä kokonaisuutena palvelee kouluja ja oppilaitoksia sekä järjestöjä, yhteisöjä jne. Materiaalin tärkeimmän osan muodostavat diasarjat, jotka pyrkivät heijastamaan myös aluetaidemuseon tehtävää toiminta-alueensa kuvataiteen kartoittajana. Kertomusvuoden loppuun mennessä diasarjoja oli valmiina kaikkiaan 86 kappaletta. Näissä kaikkiaan 2923 yksittäistä kuvaa.

Varsinaisten diasarjojen lisäksi museo on koonnut kuva-arkistostaan tilapäiseen käyttöön useita eri tyyppisiä kokonaisuuksia kuvamateriaalin tarvitsijoiden toivomusten mukaan lähinnä luento- ja esitelmätarkoituksiin. Yksittäisiä kuvia museo on toimittanut myös mm. taidehistorian opiskelijoiden käyttöön sekä julkaisutarkoituksiin.

Porin työväenopiston kanssa vuonna 1984 aloitettua yhteistyötä taidehistoriaan liittyvän kuvamateriaalin valmistamiseksi jatkettiin. Samoin jatkettiin edellisenä vuonna aloitettua yleiseen taidehistoriaan liittyvän arkkitehtuuria käsittelevän diasarjan valmistaminen. Porin päivähoitotoimiston kanssa aloitettiin neuvottelut päiväkodille sopivan taidetta ja taiteilijoita käsittelevän kuva-aineiston tuottamiseksi.

Vuonna 1987 valmistuivat seuraavat diasarjat:

Yleinen taidehistoria

RICHARD LONG

Vuodesta 1967 Richard Long on työskennellyt systemaattisesti luonnossa, luonnon tarjoaminen materiaalein ja mahdollisuuksin. Hänet luetaankin maataiteen keskeisiin edustajiin. 20 diaa.

ALBERTO MAGNELLI

Vuosina 1888-1971 elänyt Alberto Magnelli oli eräs abstraktin taiteen uranuurtajista. 47 diaa.

GORDON MATTA-CLARK 1943-1978

Tunnetun amerikkalaisen surrealistimaalarin Roberto Mattan poikaa on pidetty eräänä 1960-luvun taiteen uranuurtajista. Hän tutki eri taiteenaloja ja pyrki usein niiden yhteensovittamiseen. 22 diaa.

ARNOLD NEWMAN

Yksi tämän hetken tärkeimmistä muotokuvaukseen keskittyneistä valokuvaajista. 22 diaa.

VICTOR VASARARELY

20 diaa.

Suomen taide

PAUL OSIPOW

Tuotantoa vuosilta 1977-1978. 31 diaa.

Satakuntalainen taide

PORIN TAITEILIJASEURAN 40 VUOTISJUHLANÄYTTELY

Porin taidemuseossa 5.4.-3.5.1987. 21 diaa.

SULO SALMI

Tuotantoa vuosilta 1958-1974. 23 diaa.

JUHANI TARNA

(Inventoinnin keskeneräisyyden vuoksi diasarja on tässä vaiheessa vielä puutteellinen). 27 diaa.

Lisäksi taidemuseo hankki 35 diaa käsittävän sarjan taideteoksen käsittelystä. Sen on valmistanut Svenska Museiföreningen vuonna 1986.

Diasarjoja lainattiin toimintavuonna kaikkiaan 127 kertaa.

Porin taidemuseon tietopalvelu/Satakuntaosasto

Porin taidemuseon tietopalvelujärjestelmän Satakuntaosasto muodostuu museon kirjaston ja kuvatalennekokoelmien Satakuntaan liittyvästä aineistosta sekä muusta mahdollisesta museoon talletetusta satakuntalaista kuvataide-elämää käsittelevästä arkistoaineistosta, joka luokittelujärjestelmän avulla on mahdollista erottaa muista museon tallenteista. Kertomusvuonna kiinnitettiin erityistä huomiota kuvataidetta käsittelevän lähdeaineiston kokoamiseen sekä aluetaidemuseotoimintaan liittyvien tiedostojen luomiseen.

Käytössä oleva yleinen kymmenluokittelujärjestelmä käsittää varsinaisten kirjojen lisäksi myös näyttelyluettelot ja kuvatalennekokoelmat.

Toimintavuonna perustettiin Porin julkiset veistokset käsittävä rekisteri sekä ryhdyttiin vanhempien teosten osalta kokoamaan arkistoaineistoa. Paikan päällä tehtyjä inventointeja jatkettiin.

Vuonna 1987 mikrofilmattiin taidemaalari Juhani Tarnan lehtileikearkisto vuosilta 1957-1987. Filmit siirrettiin mikrokorteille ja kirjattiin arkistoon.

Toimintavuonna nauhoitettiin seuraavat modernia taidetta käsitelleet ja Porin taidemuseon näyttelytoimintaan liittyneet esitelmät:

- taidemaalari Paul Osipow, Paul Osipowin taide. 10.5.1987.
- taidemaalari Sakari Alanen, Valon ja materian liitto 20.5.1987

sekä seuraavat haastattelut:

- taidemaalari Björn Thunströmin leski M. Thunström 15.4.1987
- Abstraktin taiteen synnystä 7.4.1987
- Itsenäisyyden ajan taide 4.12.1987

Aluetaidemuseotutkija osallistui Valtakunnallisille museopäiville Savonlinnassa 14.-16.5.1987. Porin kaupungin järjestämälle atk-jatkokurssille aluetaidemuseotutkija osallistui 5.-8.5.1987 ja ”Museon tiedonhallinnon kehittäminen. Valmistautuminen tietotekniikan käyttöön” – kurssille Lahdessa 16.-20.11.1987.

LUENTOSARJA

Porin taidemuseo järjesti yhdessä Länsi-Suomen kesäyliopiston kanssa osittain näyttelyihin liittyvän luentosarjan, jonka tavoitteena oli antaa taustatietoja modernin taiteen kehitykseen ja ilmiöihin.

- 6.2. klo 19.00   ALBERTO MAGNELLIN TAIDE
Luennoitsija: näyttelyn komissaari Daniel Abadie,
Musée national d'art moderne / Centre Georges Pomidou
Pariisi
- 22.3. klo 15.00   KARIKATYYRI TAITEENA
Luennoitsija: tutkija Esko Nummelin, Porin taidemuseo
- 8.4. klo 19.00   SITAATTI TAITEENA
Luennoitsija: taidekriitikko Maila-Katriina Tuominen
- 10.5. klo 15.00   PAUL OSIPOWIN TAIDE
Luennoitsija: taidemaalari Paul Osipow
- 20.5. klo 19.00   VALON JA MATERIAN LIITTO
Luennoitsija: taidemaalari Sakari Alanen
- 22.9. klo 18.00   GORDON MATTA-CLARKIN ELÄMÄ JA TAIDE
Luennoitsija: hum.kand. Vesa-Matti Velhonoja
- 3.11. klo 18.00   SURREALISMI
Luennoitsija: intendentti Janne Koski
- 8.12. klo 18.00   KATSAUS VUODEN 1987 KANSAINVÄLISIIN
SUURNÄYTTELYIHIN EUROOPASSA
Luennoitsija: kriitikko Tiina Nyrhinen

TALOUS

Porin taidemuseon menot ja tulot olivat kertomusvuonna seuraavat:

Menot		Tulot	
Palkat	1.079.635,40	Valtion osuudet	167.000,-
Muut henkilöstömenot	242.939,31	Korvaukset valtiolta	185.098,-
Tarvikkeet	254.081,31	Maksut ja korvaukset	75.029,50
Huoneistomenot	706.320,22	Henkilöstösosiaalitulot	22.632,99
Palvelukset	531.502,17	Muut tulot	<u>33.675,25</u>
Muut menot	<u>121.257,95</u>		
Yhteensä	2.935.736,36 mk	Yhteensä	483.435,74 mk